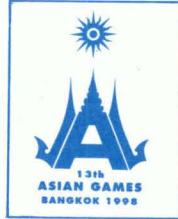

อ นุ ส า ร อดมศึกษา

ISSN 0125 - 2461 ปีที่ 24 ฉบับที่ 239 พฤษภาคม 2541

อนุสารอดมศึกษาขอสนับสนุน .....

สรุปผลการแข่งขัน

กีฬาบุคลากร

ทบวงมหาวิทยาลัย ครั้งที่ 17

ณ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

อุดมศึกษา

เอกสารเผยแพร่ ของ ทบวงมหาวิทยาลัย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
● สรุปผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบ ค่าพยาสภาพฒนาของนักศึกษา	3
● สรุปผลการแข่งขันกีฬาบุคลากรทบวงฯ ครั้งที่ 17 กันเกราเกมส์	14
● ทบวงฯ เตรียมจัดงานศิลปวัฒนธรรม ครั้งใหญ่	16
● ประกาศทบวงฯ เรื่องหลักเกณฑ์และ วิธีดำเนินการโครงการขยายการจัดการ ศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อลดค่าใช้จ่าย ในช่วงเศรษฐกิจชะลอตัว	17
● การจัดตั้งวิทยาลัยอิสลามยะลา	19

ที่ปรึกษา

รศ.ดร.วันชัย ศิริชนะ
นายปราโมทย์ โชติมงคล
รศ.ทองอินทร์ วงศ์โสธร
รศ.สงคราม เหลืองทองคำ
นางศานสนีย์ ศิริชุมแสง

บรรณาธิการ

นายกมล ศรีประสาน

เจ้าของ ทบวงมหาวิทยาลัย โทร. 245-8323, 245-8923 FAX. 245-8923, 245-8930

ผู้โฆษณา วรรณฯ พูนพิน

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปผลการวิจัย

เรื่อง การพัฒนารูปแบบค่ายอาสาพัฒนาของนักศึกษา

ทบวงมหาวิทยาลัยได้อนุมัติให้คณะกรรมการพัฒนากิจการนักศึกษา และกองบริการการศึกษาสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยมีรองศาสตราจารย์ สำเนา ขจรศิลป์ เป็นหัวหน้าโครงการ ดำเนินโครงการพัฒนารูปแบบกิจกรรมอาสาพัฒนาของนิสิต นักศึกษา ซึ่งคณะผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบตรวจสอบรายการ แบบสังเกต เพื่อประเมินการปฏิบัติงานของนิสิต นักศึกษา แบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิต นักศึกษา (สมาชิกค่าย) และแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่น คณะผู้วิจัยได้ศึกษาตัวอย่างจาก

1. ค่ายอาสาพัฒนา ณ บ้านห้วยน้ำต้น ตำบลตงเป่า อำเภอแกว จ.ลำปาง ของชมรมมหาวิทยาลัยชาวบ้าน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. ค่ายอาสาพัฒนา ณ โรงเรียนบ้านขุนน้ำคืบ ตำบลบ่อภาค อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก ของชมรมค่ายอาสาพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

คณะผู้วิจัย ได้สรุปความแตกต่างของแบบค่ายอาสาพัฒนานักศึกษาที่พัฒนาขึ้นใหม่ ต่างจากอาสาพัฒนาชนบทของนักศึกษาโดยทั่วไป โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ทั่วไปเพื่อพัฒนารูปแบบค่ายอาสาพัฒนาของนักศึกษา สำหรับวัตถุประสงค์เฉพาะมีดังนี้

1. เพื่อพัฒนารูปแบบค่ายอาสาพัฒนาของนักศึกษา

2. เพื่อนำเอารูปแบบค่ายอาสาพัฒนาของนักศึกษาที่ได้พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ และประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบค่ายอาสาพัฒนาของนักศึกษา

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย โครงการย่อยสองโครงการคือ โครงการวิจัยหนึ่งโครงการ และโครงการประเมินหนึ่งโครงการ แต่ละโครงการสามารถตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ของแต่ละข้อดังนี้คือ

1. โครงการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบค่ายอาสาพัฒนาของนักศึกษา

การดำเนินงานวิจัยโครงการนี้ได้ใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลไฟ (Delphi Technique) โดยได้ดำเนินการเป็นสองขั้นตอนคือขั้นตอนแรกเป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน แนวคิดทฤษฎีและปัญหาอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาของนักศึกษา โดยนำเอาข้อมูลแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยมาสังเคราะห์และสร้างรูปแบบจำลองของค่ายอาสาพัฒนาขึ้น ขั้นตอนหลังเป็นการรวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ และของทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 20 คน ผู้เชี่ยวชาญคนหนึ่งพิจารณาการต่างประเทศ จึงเหลือผู้เชี่ยวชาญที่ใช้พิจารณารูปแบบค่ายอาสาพัฒนาจำนวน 19 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่เพียงพอตามเทคนิคการวิจัยแบบเดลไฟ เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามสองฉบับ ฉบับแรกเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งความคิดเห็นของผู้ตอบเป็น 5 ระดับ จำนวน 87 ข้อ กับแบบปลายเปิดสำหรับให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม แบบสอบถาม

ฉบับที่สองเป็นการดัดแปลงจากแบบสอบถามฉบับแรก มีจำนวน 85 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์เพื่อหาความเหมาะสมและความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบค่ายอาสาพัฒนา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้จากการเลือกเฉพาะข้อที่มีความเหมาะสมระดับ “มาก” ขึ้นไป และมีความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสูง มาสร้างรูปแบบค่ายอาสาพัฒนาของนักศึกษาแล้วนำไปทดลองใช้กับชมรมมหาวิทยาลัย-ชาวบ้าน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และชมรมค่ายอาสาพัฒนาชนบทมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

2. โครงการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบค่ายอาสาพัฒนาของนักศึกษา เพื่อให้ได้รายละเอียดต่างๆ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงรูปแบบค่ายอาสาพัฒนาของนักศึกษา โดยใช้แบบจำลองซิป กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นิสิตนักศึกษาจำนวน 80 คน และประชาชนในท้องถิ่นที่นิสิตนักศึกษาออกไปตั้งค่ายอาสาพัฒนา จำนวน 101 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกตและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าไควสแควร์

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยของแต่ละโครงการ โดยสรุปมีดังต่อไปนี้

1. โครงการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบค่ายอาสาพัฒนา

1.1 รูปแบบค่ายอาสาพัฒนาของนักศึกษา มี 4 รูปแบบ คือ

(1) **รูปแบบที่ 1** เรียกว่า “ค่ายอนุรักษ์” ซึ่งประกอบด้วย โครงการด้านอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรืออนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรม แผนกบริหาร และแผนกประชาสัมพันธ์

(2) **รูปแบบที่ 2** เรียกว่า “ค่ายวิชาการ” ซึ่งประกอบด้วย โครงการงานด้านวิชาการ แผนกบริหาร และแผนกประชาสัมพันธ์

(3) **รูปแบบที่ 3** เรียกว่า “ค่ายก่อสร้างหรือซ่อมแซมถาวรวัตถุ” ซึ่งประกอบด้วย โครงการงานก่อสร้างหรือซ่อมแซมถาวรวัตถุ แผนกบริหาร และแผนกประชาสัมพันธ์

(4) **รูปแบบที่ 4** เรียกว่า “ค่ายผสม” ซึ่งประกอบด้วย โครงการที่ต่างกันอย่างน้อยสองโครงการ เช่น โครงการก่อสร้างหรือซ่อมแซมถาวรวัตถุ และโครงการเผยแพร่ความรู้ทางการเกษตร แผนกบริหาร และแผนกประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

1.2 วัตถุประสงค์ของค่ายอาสาพัฒนา ซึ่งมี 5 ประการ ดังนี้

(1) เพื่อปลูกฝังคุณธรรมและอุดมการณ์แก่นักศึกษาให้รู้จักช่วยเหลือผู้ที่ด้อยโอกาส

(2) เพื่อฝึกนักศึกษาให้รู้จักการทำงานร่วมกัน มีความรับผิดชอบ มีทักษะในการตัดสินใจอย่างมีสติปัญญา มีเหตุผลและคุณธรรม และมีความสามารถเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในระบอบประชาธิปไตย

(3) เพื่อให้ให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงจากการทำกิจกรรม อันจะก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในสภาพที่แท้จริงของสังคมชนบท และเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาจากสภาพจริง

(4) เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความสามัคคี มีความรับผิดชอบ และเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

(5) เพื่อให้ให้นักศึกษาได้มีโอกาสใช้ความสามารถทางวิชาการและหรือประสบการณ์ของตนเองในการพัฒนาชุมชน

1.3 หลักการจัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนา ซึ่งมี 9 ประการ ดังนี้

(1) เนื่องจากวัตถุประสงค์หลักของค่ายอาสาพัฒนา คือ การช่วยเหลือผู้อื่น และการพัฒนาตนเอง ดังนั้น กิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาจึงควรจัดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักดังกล่าว

(2) เนื่องจากวัตถุประสงค์หลักอีกประการหนึ่งของค่ายอาสาพัฒนา คือ การพัฒนาตนเองของสมาชิก ดังนั้น สมาชิกของค่ายอาสาทุกคนควรได้มีการประชุมตกลงในระเบียบ กฎ ต่างๆ และอุดมการณ์ของค่าย และประพฤติตามกฎระเบียบดังกล่าวตลอดเวลาที่ออกปฏิบัติงานค่ายอาสาพัฒนา

(3) ค่ายอาสาพัฒนาเป็นกิจกรรม “อาสาสมัคร” สมาชิกค่ายอาสาพัฒนาจึงไม่ควรมุ่งผลตอบแทนที่เป็นเงินหรือสิ่งอื่น ๆ นอกจากผลตอบแทนทางด้านจิตใจ ที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่นและผลตอบแทนที่เป็นการพัฒนาตนเอง อันเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมเท่านั้น

(4) ค่ายอาสาพัฒนาโดยทั่วไปเป็นโครงการใหญ่ จึงมีความจำเป็นต้องใช้หลักวิชาการบริหาร เช่น การวางแผน การจัดบุคลากรมาประยุกต์ใช้บริหารงานค่าย เพื่อให้การบริหารงานค่ายอาสาพัฒนามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(5) การเลือกสถานที่ตั้งค่ายอาสาพัฒนา ควรยึดหลักการพัฒนาชุมชน (The Principles of Community Development) โดยเฉพาะ

(5.1) หลักความต้องการของชุมชน คือ การที่จะช่วยเหลือชุมชนใดนั้นควรเป็นความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง และความต้องการนั้นต้องไม่ขัดกับนโยบายของทางราชการ

(5.2) หลักการมีส่วนร่วมของชุมชน คือ ชุมชนต้องให้ความร่วมมือกับชาวค่ายในด้านแรงงาน หรือวัสดุ หรือทั้งแรงงานและวัสดุ

(5.3) หลักการช่วยเหลือตนเอง คือ เมื่อชุมชนได้รับความช่วยเหลือไปแล้ว ชุมชนนั้นสามารถช่วยเหลือตนเองในด้านนั้นได้ต่อไป

(6) ค่ายอาสาพัฒนา ส่วนมากเป็นโครงการที่ช่วยเหลือชุมชนที่ด้อยโอกาสยากไร้ ดังนั้นในระหว่างการออกค่ายอาสาพัฒนา ชาวค่ายจึงควรประหยัด และใช้ชีวิตตามสภาพท้องถิ่นนั้นๆ

(7) ในระหว่างการปฏิบัติงานค่าย สมาชิกค่ายทุกคนควรสนใจศึกษาวัฒนธรรมของชุมชน ปัญหาของชุมชน ตลอดจนปัญหาของค่ายที่เกี่ยวข้องกับชุมชน

(8) การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นสิ่งจำเป็นมาก ชาวค่ายควรสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเป็นอย่างดี ตั้งแต่เริ่มสำรวจสถานที่ตั้งค่าย ระหว่างการปฏิบัติงานค่ายและภายหลังการปฏิบัติงานค่าย

(9) การออกปฏิบัติงานค่ายอาสาทุกครั้ง ต้องมีอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ประจำค่ายอย่างน้อยหนึ่งคน

1.4 การจัดองค์กรภายในค่ายอาสาพัฒนา ซึ่งจัดเป็น 3 แผนก ดังนี้

1.4.1 **แผนกโครงการ** อาจเป็นโครงการเดียวหรือหลายโครงการ เช่น

(1) โครงการด้านการอนุรักษ์ ซึ่งอาจเป็นการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรืออนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมไทย เช่น การปลูกป่า การสอนเยาวชนให้รู้จักการอนุรักษ์ธรรมชาติ หรือศิลปะและวัฒนธรรมไทย

(2) โครงการด้านวิชาการ เช่น การเผยแพร่ความรู้ทางเกษตร สาธารณสุข หรือการศึกษาภูมิปัญญาชาวบ้าน

(3) โครงการก่อสร้างหรือซ่อมแซม เช่น สร้างถังเก็บน้ำฝน สร้างอาคารขนาดเล็ก

(4) โครงการข้อ (1) ถึง (3) อย่างน้อยสองโครงการ เช่น โครงการก่อสร้างหรือ ซ่อมแซมถาวรวัตถุ และโครงการเผยแพร่ความรู้ทางด้านสาธารณสุข

1.4.2 **แผนกบริหาร** เป็นแผนกประจำที่ค่ายอาสาพัฒนาทุกค่ายควรมี เพื่อทำหน้าที่บริหารงานค่าย แผนกบริหารประกอบด้วยหน่วยงาน 4 หน่วย คือ

(1) หน่วยเลขานุการ ทำหน้าที่วางแผน จัดบุคลากร ประสานงานและประเมินผลค่ายอาสาพัฒนา

(2) หน่วยการเงินการบัญชี ทำหน้าที่จัดการเงินและการบัญชีของค่ายอาสาพัฒนา

(3) หน่วยพัสดุ ทำหน้าที่จัดหาและควบคุมวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือของค่ายอาสาพัฒนา

(4) หน่วยสวัสดิการ ทำหน้าที่จัดสวัสดิการ เช่น อาหาร น้ำดื่ม น้ำใช้ ยารักษาโรคให้ชาวค่าย

1.4.3 แผนกประชาสัมพันธ์ เป็นแผนกประจำค่ายอีกแผนกหนึ่งที่ค่ายอาสาพัฒนาทุกค่ายควรต้องมีแผนกประชาสัมพันธ์ประกอบด้วยหน่วยงาน 2 หน่วย คือ

(1) หน่วยชุมชนสัมพันธ์ ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมค่ายอาสาพัฒนา ศึกษาปัญหาของชุมชนและสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างชาวค่าย ชาวชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(2) หน่วยนันทนาการ มีหน้าที่จัดนันทนาการให้ชาวค่ายและชาวชุมชน

1.5 ขั้นตอนในการดำเนินงานค่ายอาสาพัฒนา ซึ่งมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1.5.1 การแสวงหาสถานที่ตั้งค่ายอาสาพัฒนา

ในกรณีที่ไม่ใช่ชุมชนแห่งใดติดต่อเพื่อขอให้ชมรมไปออกค่ายอาสาพัฒนา กรรมการชมรมอาจติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชน เช่น กรรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานการประถมศึกษาของจังหวัดต่างๆ และกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน เป็นต้น

1.5.2 การสำรวจเพื่อหาสถานที่ตั้งค่ายอาสาพัฒนาที่เหมาะสมนั้น ควรพิจารณาในประเด็นต่อไปนี้

(1) สถานที่ตั้งค่ายหรือพื้นที่จัดกิจกรรมนั้น ควรเป็นพื้นที่สาธารณะโดยไม่เป็นพื้นที่ส่วนบุคคลหรือพื้นที่ผิดกฎหมาย

(2) ข้อมูลของชุมชนในด้านต่างๆ คือ การประกอบอาชีพ รายได้และปัญหาในการประกอบอาชีพ ด้านสาธารณสุข ด้านการศึกษา ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมของชุมชน

(3) ความต้องการการช่วยเหลือจากค่ายอาสาพัฒนาของชุมชนนั้นต้องเป็นความต้องการที่สอดคล้องกันทั้ง 3 ฝ่าย คือ ประชาชนในชุมชน ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับชุมชนต้องการความช่วยเหลือจากค่ายอาสา และนักศึกษาต้องการไปช่วยเหลือชุมชน นั้น

(4) ความร่วมมือของประชาชนในชุมชน ซึ่งอาจเป็นแรงงานหรือวัสดุหรือทั้งแรงงาน และวัสดุ

(5) ความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆ (ถ้ามี)

(6) สภาพการคมนาคม ควรเป็นพื้นที่ซึ่งสามารถนำวัสดุและอุปกรณ์เข้าไปได้

(7) ความปลอดภัยของนักศึกษา ซึ่งต้องเป็นสถานที่ที่มีความปลอดภัยอย่างแท้จริง

(8) ผลที่เกิดจากโครงการ ต้องเป็นประโยชน์ต่อชุมชน หรือช่วยให้ชุมชนนั้นสามารถดำเนินการในด้านนั้นได้ต่อไป และเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาตามวัตถุประสงค์ของค่ายอาสาพัฒนา

1.5.3 การวางแผน

เมื่อนักศึกษาได้ทำการสำรวจและตัดสินใจออกไปตั้งค่าย ณ พื้นที่แห่งหนึ่งแล้ว นักศึกษาต้องทำการวางแผน โดยต้องพิจารณาในประเด็นต่อไปนี้

(1) ค่าใช้จ่ายของโครงการเป็นเงินทั้งสิ้นเท่าไร นักศึกษาต้องวางแผนเพื่อหาเงินจากแหล่งต่างๆ ให้เพียงพอ

(2) วัสดุอุปกรณ์ อาหาร และน้ำ นักศึกษาต้องทราบว่าต้องใช้อะไรบ้าง และจะหาได้ที่ไหน

(3) การกำหนดเวลาในการดำเนินงาน นักศึกษาต้องวางแผนการทำงานทุกขั้นตอนให้ถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม

(4) การแบ่งหน้าที่และจำนวนคน เพื่อรับผิดชอบงานในแผนกและหน่วยงานต่าง ๆ ของค่ายอาสาพัฒนา

(5) ความชำนาญและ/หรือเทคโนโลยี ต้องวางแผนว่าโครงการนั้นจะต้องใช้ความชำนาญและ/หรือเทคโนโลยีอะไรบ้าง และใครจะเป็นผู้นำเทคโนโลยีมาใช้ หรือจะไปปรึกษาใครที่ไหน

(6) การเดินทาง ต้องวางแผนการเดินทางไป-กลับให้มีความสะดวกประหยัดและปลอดภัย

(7) การวางแผนในการประเมินโครงการ

(8) การจัดทำแผนปฏิบัติการของทุกแผนกงาน

1.5.4 การเขียนโครงการ

การเขียนโครงการนั้นมีความสำคัญมาก เพราะนักศึกษามีความจำเป็นต้องใช้โครงการ เพื่อดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) เพื่อขออนุมัติจากสถาบันอุดมศึกษาที่สังกัด เพื่อออกไปจัดกิจกรรมนอกสถาบัน

(2) เพื่อขอรับเงินอุดหนุนจากแหล่งต่าง ๆ เช่น จากสถาบันอุดมศึกษาที่สังกัด จากส่วนราชการ ต้นสังกัด จากองค์กรภาคเอกชน ฯลฯ

(3) เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดสรรงบประมาณ ให้แผนกต่าง ๆ ของค่ายอาสาพัฒนา

(4) เพื่อเป็นคู่มือในการปฏิบัติงาน

1.5.5 การดำเนินงาน

การดำเนินงานกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาแบ่งได้เป็น 3 ช่วงคือ

ก. การดำเนินงานช่วงก่อนออกปฏิบัติการ ซึ่งจะต้องดำเนินงานดังนี้

(1) การเตรียมงบประมาณ นักศึกษาอาจทำโครงการเพื่อขออนุมัติเงินงบประมาณจากสถาบันและ/

หรือทบวงมหาวิทยาลัย (สำหรับสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย) หรือนักศึกษาอาจจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อหารายได้เองก็ได้

(2) การรับสมัครสมาชิก นักศึกษาซึ่งเป็นกรรมการโครงการจะต้องเปิดรับสมัครสมาชิกตามจำนวนที่ต้องการตามแผน เมื่อได้สมาชิกตามจำนวนที่ต้องการแล้วก็ต้องประชุม เพื่อจัดสมาชิกเข้าตามแผนกต่าง ๆ ตามความสมัครใจ ความถนัด

(3) การประชุมนิเทศสมาชิก ถือว่าเป็นขั้นตอนของการดำเนินงานที่สำคัญมาก นักศึกษาที่เป็นสมาชิกของโครงการควรทราบข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

(3.1) วัตถุประสงค์ของโครงการโดยละเอียด

(3.2) หน้าที่ของนักศึกษาที่เป็นสมาชิกแต่ละคนในแผนกงานต่าง ๆ

(3.3) การดำเนินงานทุกขั้นตอนของโครงการ

(3.4) รายละเอียดในการเดินทาง

(3.5) ข้อมูลของชุมชนที่จะออกไปปฏิบัติงานตามโครงการเช่น ประเพณี ภาษา ตลอดจนอันตรายต่าง ๆ ในชุมชน

(3.6) การประเมินผลโครงการค่ายอาสาพัฒนา

(3.7) ข้อควรปฏิบัติและข้อห้ามในระหว่างการออกค่ายอาสาพัฒนา

(4) การฝึกอบรมนักศึกษาระดับหัวหน้าโครงการ หัวหน้าแผนกงาน และหัวหน้าหน่วยงานกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาของนักศึกษาจะบรรลุผลตามวัตถุประสงค์เพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับนักศึกษาซึ่งทำหน้าที่ระดับหัวหน้าโครงการ หัวหน้าแผนกงานและหัวหน้าหน่วยงานมาก การฝึกอบรมนักศึกษาระดับหัวหน้า จึงมีความสำคัญมาก โดยทั่วไปจะฝึกอบรมนักศึกษาระดับหัวหน้าในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

(4.1) ความเป็นผู้นำ บทบาทและเทคนิคการบริหารโครงการของนักศึกษาระดับหัวหน้าโครงการ หัวหน้าแผนงาน และหัวหน้าหน่วยงาน

(4.2) ความรับผิดชอบงานในหน้าที่ของแต่ละคน

(4.3) การประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายในโครงการ และประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ของสถาบันอุดมศึกษา และส่วนราชการในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

(4.4) ระเบียบการเบิกจ่ายเงิน การจัดซื้อ จัดจ้าง และการนำเงินส่งคืน

(4.5) หลักและวิธีการประเมินผลโครงการ

(4.6) ความเข้าใจชนบท ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา

(5) การติดต่อประสานงานก่อนออกเดินทาง ซึ่งมีดังต่อไปนี้

(5.1) การขออนุมัติสถาบันอุดมศึกษาเพื่อทำกิจกรรมภายนอกสถาบัน

(5.2) สถาบันอุดมศึกษาแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดให้ทราบถึงการดำเนินกิจกรรมนักศึกษาในพื้นที่ของจังหวัดนั้น

(5.3) การติดต่อพาหนะที่ใช้ในการเดินทางของนักศึกษาที่จะออกไปทำกิจกรรม

(5.4) การประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่เพื่อขอความช่วยเหลือในด้านต่างๆ

(5.5) สถาบันอุดมศึกษาต้องแจ้งให้ทบวงมหาวิทยาลัยทราบถึงช่วงเวลาที่จะออกปฏิบัติงานค่ายอาสาพัฒนา

ข. การดำเนินงานในช่วงออกปฏิบัติการ

(1) ควรให้นักศึกษากลุ่มหนึ่งออกเดินทางก่อน นักศึกษาส่วนใหญ่ เพื่อจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ที่พักอาศัย และติดต่อประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่

(2) ติดต่อผู้นำหมู่บ้าน เช่น กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน เพื่อขอความร่วมมือในด้านต่างๆ

(3) ขอให้ผู้นำหมู่บ้านประชุมประชาชนเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการและวิธีการทำงานร่วมกันกับนักศึกษา

(4) ติดต่อข้าราชการในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เช่น นายอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อขอความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ที่จำเป็น

เมื่อนักศึกษาไปถึงพื้นที่ที่ทำการกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาแล้ว นักศึกษาควรดำเนินการดังต่อไปนี้

(5) จัดหาวัสดุและอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในโครงการเพิ่มเติม

(6) เริ่มลงมือดำเนินการตามแผนงาน

(7) จัดประชุมหัวหน้าแผนงาน และหัวหน้าหน่วยงานต่างๆ เป็นประจำวัน เพื่อทราบความก้าวหน้าของการดำเนินงาน และเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

(8) จัดประชุมนักศึกษาทุกคนเมื่อจำเป็น

(9) จัดทำการสรุปประเมินผลโครงการและสังสรรค์ระหว่างนักศึกษา ประชาชน และข้าราชการ

ค. การดำเนินงานภายหลังการออกปฏิบัติการ

เมื่อนักศึกษาเดินทางกลับถึงสถาบันอุดมศึกษาแล้ว หัวหน้าโครงการควรดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) ตรวจสอบและทำบัญชีอุปกรณ์ที่ใช้การได้และที่ชำรุด

(2) รายงานผลการดำเนินงานตามโครงการต่อสถาบันอุดมศึกษา โดยผ่านรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาเพื่อทราบ

(3) รายงานผลการดำเนินงานตามโครงการให้หน่วยงานที่สนับสนุนงบประมาณเช่นทบวงมหาวิทยาลัยหรือองค์กรที่ไม่สังกัดหน่วยงานของรัฐบาลเป็นต้น

(4) ติดตามผลของค่ายอาสาพัฒนาเมื่อเวลาผ่านไประยะหนึ่ง เช่น 2-3 ปี

2. โครงการประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบค่ายอาสาพัฒนาของนักศึกษา

การประเมินครั้งนี้เป็นการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบค่ายอาสาพัฒนา โดยใช้เทคนิคการประเมินผลแบบจำลองซิป ซึ่งมีผลการประเมินดังนี้

2.1 การประเมินสภาวะแวดล้อมเป็นการประเมินความจำเป็นในการพัฒนารูปแบบค่ายอาสาพัฒนา ซึ่งบุคคลในวงการอุดมศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นว่าค่ายอาสาพัฒนามีความสำคัญ ในการพัฒนานักศึกษามาก (ทบทวมหาวิทยาลัย, 2526) แต่ในปัจจุบันยังไม่มีรูปแบบค่ายอาสาพัฒนาที่ดีพอ จึงทำให้นักศึกษาที่จัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนามีปัญหา (ทบทวมหาวิทยาลัย, 2525) คณะอนุกรรมการพัฒนากิจกรรมนักศึกษา ทบทวมหาวิทยาลัย จึงได้สนับสนุนให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบค่ายอาสาพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้นักศึกษาได้นำไปใช้จัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนา

2.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น เป็นการประเมินความพร้อมเพื่อการดำเนินงานตามรูปแบบค่ายอาสาพัฒนา จากการตรวจสอบรูปแบบค่ายอาสาพัฒนาทั้งสองแห่ง พบว่านิสิตนักศึกษาได้จัดรูปแบบค่ายอาสาพัฒนาขึ้น ซึ่งมีองค์ประกอบเหมือนกับรูปแบบค่ายอาสาพัฒนาที่คณะผู้วิจัยพัฒนาขึ้นทุกประการ ส่วนในด้านความพร้อมนั้น ค่ายอาสาพัฒนาทั้งสองแห่ง มีความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์

2.3 การประเมินกระบวนการ เป็นการประเมินกระบวนการดำเนินงานตามรูปแบบค่ายอาสาพัฒนา โดยใช้แบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือ ผลการประเมินพบว่านิสิตนักศึกษาทั้งสองค่ายได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ที่กำหนดไว้ในรูปแบบค่ายอาสาพัฒนาทุกประการ ตั้งแต่การสำรวจเพื่อหาสถานที่ตั้งค่าย การวางแผน การเขียนโครงการ การดำเนินงาน ช่วงก่อนออกปฏิบัติการ การดำเนินงานในช่วงออกปฏิบัติการ และการดำเนินงานภายหลังการออกปฏิบัติ

การ ส่วนคุณภาพของการดำเนินงานนั้น พบว่าอยู่ในระดับ “ดีมาก” และ “ดี” ทุกประการ

2.4 การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินผลการดำเนินงานของรูปแบบค่ายอาสาพัฒนา โดยใช้แบบสอบถามเพื่อสอบถามความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาที่ออกปฏิบัติงานค่ายอาสาพัฒนา ผลการประเมินพบว่า นิสิตนักศึกษามีความคิดเห็นว่าค่ายอาสาพัฒนามีผลต่อพัฒนาการของนิสิตนักศึกษาที่ออกปฏิบัติงานค่ายอาสาพัฒนาในด้านต่างๆ ในระดับ “มากที่สุด” และ “มาก” เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตชมรมมหาวิทยาลัย-ชาวบ้าน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กับความคิดเห็นของนักศึกษาชมรมค่ายอาสาพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ต่อผลการดำเนินงานค่ายอาสาพัฒนาที่มีต่อนิสิตนักศึกษาที่ปฏิบัติงานในโครงการ พบว่าที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาทั้งสองชมรมแตกต่างกันมีประเด็น คือ นิสิตชมรมมหาวิทยาลัย-ชาวบ้าน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ค่ายอาสาพัฒนาทำให้รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีความรับผิดชอบมากขึ้นในระดับมากที่สุด ในขณะที่ส่วนใหญ่ของนักศึกษาชมรมค่ายอาสาพัฒนาชนบทมีความเห็นอยู่ในระดับมาก นักศึกษาชมรมค่ายอาสาพัฒนาชนบทที่มีความเห็นเห็นว่า ค่ายอาสาพัฒนาทำให้มีทักษะในการตัดสินใจ โดยใช้สติปัญญาเพิ่มขึ้นและเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากขึ้น ในระดับมากมีจำนวนมากกว่านิสิตชมรมมหาวิทยาลัย-ชาวบ้าน ส่วนประเด็นอื่นๆ นิสิตนักศึกษาทั้งสองชมรมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

สำหรับผลการดำเนินงานค่ายอาสาพัฒนาที่มีต่อประชาชนในท้องถิ่นนั้น จากการสัมภาษณ์ประชาชนในท้องถิ่นที่นักศึกษาออกไปตั้งค่ายทั้งสองแห่งพบว่าประชาชนในท้องถิ่นร้อยละ 100.0 เห็นว่านิสิตนักศึกษาที่ออกมาตั้งค่ายอาสาพัฒนานั้นได้ทำประโยชน์ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นและพอใจกับผลงานที่นิสิตนักศึกษา

ทำ ร้อยละ 98.0 เห็นว่างานที่นิสิตนักศึกษาทำนั้นตรงกับความต้องการของท้องถิ่นและชอบที่นักศึกษามาทำงานในครั้งนี้ ร้อยละ 97.0 เห็นว่านิสิตนักศึกษาได้มาให้ความรู้และอยากให้นิสิตนักศึกษามาทำงานอีก

อภิปรายผล

1. โครงการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบค่ายอาสาพัฒนา

โครงการวิจัยโครงการนี้ ได้ดำเนินการโดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลไฟ ซึ่งอาศัยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเป็นหลักในการกำหนดรูปแบบค่ายอาสาพัฒนา ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1.1 วัตถุประสงค์ของค่ายอาสาพัฒนา ในรูปแบบค่ายอาสาพัฒนานี้มี 5 ประการ เช่น เพื่อปลูกฝังคุณธรรมและอุดมการณ์แก่นักศึกษา เพื่อฝึกให้นักศึกษาทำงานร่วมกัน เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสใช้ความรู้และประสบการณ์ในการพัฒนาชุมชน และเพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงจากการทำกิจกรรม เป็นต้น วัตถุประสงค์ของค่ายอาสาพัฒนาทั้ง 5 ประการนี้จะแตกต่างจากวัตถุประสงค์ของค่ายอาสาพัฒนาของนักศึกษาโดยทั่วไปอยู่บางประการ โดยเฉพาะวัตถุประสงค์ในด้านการพัฒนานักศึกษาผู้ปฏิบัติงานในโครงการค่ายอาสาพัฒนา ซึ่งนักศึกษาโดยทั่วไปมักจะตั้งวัตถุประสงค์ของค่ายอาสาพัฒนาเพื่อการพัฒนาชนบทหรือเพื่อช่วยเหลือชาวบ้านที่ผู้ด้อยโอกาสมากกว่าที่จะมุ่งพัฒนาตนเอง จึงทำให้ผลการดำเนินงานค่ายอาสาที่มีต่อนักศึกษาผู้ปฏิบัติงานในโครงการค่ายอาสาไม่มีความสมบูรณ์เท่าที่ควร จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทราบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมีความเห็นว่า วัตถุประสงค์ของค่ายอาสาพัฒนาทั้ง 5 ประการนี้ มีความเหมาะสมอย่างยิ่ง ในด้านการสอดคล้องนั้น คำตอบของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกันดีมาก ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการอาสาพัฒนาของ Packwood และคณะ (1977:172-173) และสอดคล้องกับ

วัตถุประสงค์ของค่ายอาสาพัฒนาของทบวงมหาวิทยาลัย (2526:164-191) พาณี (2527:24) วิลลภา (2528:131) ประสาร (2531:229) สำเนาวิ (2538:154)

1.2 หลักการจัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนา ซึ่งในรูปแบบค่ายอาสาพัฒนานี้มี 9 ประการ เช่น ควรจัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของค่ายอาสาพัฒนาควรใช้หลักวิชาการต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนา ควรยึดหลักการพัฒนาชุมชนในการเลือกสถานที่ตั้งค่ายเป็นต้น ในอดีตยังไม่มีผู้ใดกล่าวถึงหลักการจัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาไว้อย่างชัดเจนและมีความสมบูรณ์ จึงทำให้นักศึกษาขาดหลักการจัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนา หรือไม่มีแนวทางการจัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาที่ถูกต้อง หลักการจัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาทั้ง 9 ประการนี้จะช่วยให้นักศึกษามีหลักการจัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาที่ถูกต้อง ซึ่งจะช่วยให้กิจกรรมค่ายอาสาเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาผู้ปฏิบัติงานในโครงการ และประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมีความเห็นว่าหลักการจัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาทั้ง 9 ประการนี้มีความเหมาะสมอย่างยิ่ง ในด้านความสอดคล้องของคำตอบของผู้เชี่ยวชาญนั้น ก็มีความสอดคล้องกันดีมาก ผลการวิจัยในตอนนี้สอดคล้องกับหลักการจัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาของ Packwood และคณะบางประการ (Packwood และคณะ 1977:172-173) และสอดคล้องกับหลักการดำเนินงานค่ายอาสาของทบวงมหาวิทยาลัยบางประการ (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2526:165-191) สำเนาวิ (2538:155)

1.3 องค์ประกอบของค่ายอาสาพัฒนา ซึ่งในรูปแบบค่ายอาสาพัฒนานี้มีองค์ประกอบอย่างน้อย 3 แผนก คือ แผนกโครงการ แผนกบริหารและแผนกประชาสัมพันธ์ ในอดีตนักศึกษาที่จัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนามักให้ความสำคัญกับแผนกโครงการมาก

ทำให้การจัดองค์การของแผนกอื่น ๆ ในค่ายอาสาพัฒนา ไม่มีความชัดเจน โดยเฉพาะแผนกบริหาร ซึ่งมีความสำคัญในการบริหารค่ายอาสาพัฒนามาก แต่ก็มีคนจำนวนน้อยที่ทำงานและไม่มีความรับผิดชอบหน้าที่ที่ชัดเจน การจัดองค์ประกอบของค่ายอาสาพัฒนาให้มีความสมบูรณ์จะช่วยให้การจัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาของนักศึกษาที่มีประสิทธิภาพขึ้น จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมีความเห็นว่างค์ประกอบของค่ายอาสาพัฒนาทั้ง 3 แผนกนี้มีความเหมาะสมอย่างยิ่ง ในด้านความสอดคล้องของคำตอบของผู้เชี่ยวชาญนั้นก็มีความสอดคล้องกันดีมาก

1.4 รูปแบบค่ายอาสาพัฒนาหมายถึงการกำหนดลักษณะกิจกรรมหลักของแผนกโครงการ เช่น โครงการด้านกรอนุรักษ์ หรือโครงการด้านวิชาการ เป็นต้น ตามรูปแบบค่ายอาสาพัฒนาที่คณะผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นนี้มี 4 รูปแบบคือ รูปแบบที่ 1 เรียกว่า “ค่ายอนุรักษ์” รูปแบบที่ 2 เรียกว่า “ค่ายวิชาการ” รูปแบบที่ 3 เรียกว่า “ค่ายก่อสร้างหรือซ่อมแซมถาวรวัตถุ” รูปแบบที่ 4 เรียกว่า “ค่ายผสม” การกำหนดรูปแบบของค่ายอาสาพัฒนาจะช่วยให้หัวหน้างานกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ สามารถให้คำปรึกษาหรือแนะนำให้นักศึกษาจัดค่ายอาสาพัฒนาที่เป็นค่าย “อนุรักษ์” “ค่ายวิชาการ” หรือ “ค่ายผสม” มากขึ้น ทั้งนี้เพราะค่าย “ก่อสร้างหรือซ่อมแซมถาวรวัตถุ” นั้น เป็นค่ายที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน โดยเฉพาะในส่วนที่เป็นวัสดุก่อสร้างเป็นเงินจำนวนมาก จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมีความเห็นว่างรูปแบบค่ายอาสาพัฒนาทั้ง 4 รูปแบบนี้มีความเหมาะสมอย่างยิ่งในด้านความสอดคล้องของคำตอบของผู้เชี่ยวชาญนั้น ก็มีความสอดคล้องกันดีมาก ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการสัมมนาของทบวงมหาวิทยาลัย (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2526:165-191) และนโยบายการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2538)

1.5 ขั้นตอนในการดำเนินงานค่ายอาสาพัฒนา ซึ่งในรูปแบบค่ายอาสาพัฒนานี้ได้กำหนดไว้ 5 ขั้นตอน คือ การแสวงหาสถานที่ตั้งค่าย การสำรวจเพื่อหาสถานที่ตั้งค่ายที่เหมาะสม การวางแผน การเขียนโครงการ และการดำเนินงาน ในอดีตยังไม่มีผู้ใดได้กล่าวถึงขั้นตอนการดำเนินงานค่ายอาสาไว้อย่างชัดเจนและมีความสมบูรณ์ จึงทำให้การดำเนินงานค่ายอาสาพัฒนาของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ขาดความสมบูรณ์และมีปัญหาเกิดขึ้นหลายประการ เช่น การสำรวจหาสถานที่ตั้งค่ายไม่ได้ข้อมูลที่เพียงพอ จึงไปตั้งค่ายในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม หรือการทำงานที่มีปัญหามาก เพราะขาดการวางแผนงานที่ดี เป็นต้น การกำหนดขั้นตอนที่สำคัญไว้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาจะช่วยให้การจัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาของนักศึกษาที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมีความเห็นว่างขั้นตอนการดำเนินงาน ค่ายอาสาพัฒนาทั้ง 5 ขั้นตอนนี้มีความเหมาะสมอย่างยิ่งในด้านความสอดคล้องของคำตอบของผู้เชี่ยวชาญ นั้นก็มีความสอดคล้องกันดีมาก ผลการวิจัยในตอนนี้มีความสอดคล้องกับผลการสัมมนาของทบวงมหาวิทยาลัยบางประการ (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2526:165-191) สอดคล้องกับขั้นตอนในการดำเนินงานค่ายอาสาพัฒนาของสำเนาวิ ขจรศิลป์ (สำเนาวิ, 2538:156-164)

2. โครงการทดลองและประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบค่ายอาสาพัฒนาของนักศึกษา

2.1 การประเมินสภาวะแวดล้อม เป็นการประเมินความจำเป็นในการพัฒนารูปแบบค่ายอาสาพัฒนา ซึ่งจากผลการประเมินพบว่าปัจจุบันยังไม่มีรูปแบบค่ายอาสาพัฒนาที่ชัดเจน จึงทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาของนักศึกษา มาก คณะอนุกรรมการพัฒนากิจกรรมนักศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย และคณะกรรมการบริหารเงินอุดหนุน

โครงการบริการสังคมและค่ายอาสาพัฒนาชนบทของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ทบวงมหาวิทยาลัย จึงได้ริเริ่มและให้การสนับสนุนโครงการวิจัยโครงการนี้ ผลการวิจัยโครงการนี้จะช่วยให้นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศได้มีรูปแบบค่ายอาสาพัฒนาที่ดีและสามารถจัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ของค่ายอาสาพัฒนา

2.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น เป็นการประเมินความพร้อมเพื่อการดำเนินงานตามรูปแบบค่ายอาสาพัฒนา จากผลการวิจัยพบว่า นิสิตนักศึกษาที่ได้นำรูปแบบค่ายอาสาพัฒนาไปทดลองใช้ทั้งสองค่าย ได้จัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาเหมือนกับรูปแบบค่ายอาสาพัฒนาที่คณะผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นทุกประการ และมีความพร้อมทั้งทางด้านบุคลากร งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ทั้งนี้เพราะนิสิตนักศึกษาทั้งสองชมรมมีความต้องการที่จะได้นำเอารูปแบบค่ายอาสาพัฒนาที่คณะผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ สำหรับงบประมาณนั้น นิสิตนักศึกษาทั้งสองชมรมก็ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างเพียงพอจากทบวงมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทั้งสองแห่ง และบริษัทกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ การทดลองใช้รูปแบบค่ายอาสาพัฒนาครั้งนี้ยังได้แนะนำให้ นิสิตนักศึกษาทั้งสองชมรมจัดเป็นรูปแบบ “ค่ายผสม” ซึ่งประกอบด้วยโครงการต่าง ๆ อย่างน้อยสองโครงการ โดยลดขนาดโครงการก่อสร้างเป็นโครงการซ่อมแซมถาวรวัตถุ การลดขนาดโครงการก่อสร้างทำให้ค่ายอาสาพัฒนาไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายค่าวัสดุก่อสร้างมากนัก จึงทำให้มีเงินงบประมาณเพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในโครงการ

2.3 การประเมินกระบวนการ เป็นการประเมินกระบวนการดำเนินงานตามรูปแบบค่ายอาสาพัฒนา จากการสังเกตและการสัมภาษณ์พบว่า นิสิตนักศึกษาทั้งสองค่ายดำเนินการครบตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ในรูปแบบค่ายอาสาพัฒนาทุกประการ ส่วน

คุณภาพการดำเนินงานนั้นก็พบว่าอยู่ในระดับ “ดีมาก” และ “ดี” ทุกประการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตนักศึกษาผู้นำซึ่งเป็นกรรมการค่ายอาสาทั้งสองค่าย ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการออกค่ายอาสา ได้เห็นประโยชน์ของโครงการค่ายอาสาพัฒนาแล้ว จึงมีความตั้งใจทำงานเป็นอย่างดีสำหรับนิสิตนักศึกษาผู้เข้าร่วมโครงการนั้นทุกคนได้ตั้งใจอาสาสมัครไปปฏิบัติงานค่ายด้วยตนเอง และยังได้ผ่านการคัดเลือกจากนิสิตนักศึกษาที่เป็นกรรมการค่ายอาสา จึงเป็นผู้ที่มีความตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะออกไปปฏิบัติงานค่าย นิสิตนักศึกษาจึงมีความตั้งใจทำงานเป็นอย่างดี

2.4 การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินผลการดำเนินงานของรูปแบบค่ายอาสาพัฒนา ผลการประเมินพบว่า นิสิตนักศึกษามีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติงานค่ายอาสาพัฒนามีผลต่อพัฒนาการของนิสิตนักศึกษาที่ออกปฏิบัติงานค่ายอาสาพัฒนาในด้านต่าง ๆ ในระดับ “มากที่สุด” และ “มาก” ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตนักศึกษาได้ปฏิบัติงานจึงเกิดการเรียนรู้จากการทำงาน (learning by doing) หลายประการ ทั้งการทำงานร่วมกันกับผู้อื่นและได้รับประสบการณ์จากการทำงานโดยตรง ตลอดจนการฝึกให้มีความรับผิดชอบและเพิ่มทักษะในการตัดสินใจ โดยใช้สติปัญญาและเหตุผล สำหรับผลการดำเนินงานค่ายอาสาพัฒนาที่มีต่อประชาชนในท้องถิ่นนั้น พบว่าประชาชนในท้องถิ่นร้อยละ 100.0 มีความคิดเห็นว่า นิสิตนักศึกษาที่ออกมาตั้งค่ายอาสาพัฒนาได้ทำประโยชน์ให้แก่ประชาชน และพอใจกับผลงานของนิสิตนักศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตนักศึกษาได้ตั้งใจไปช่วยเหลือประชาชนอย่างจริงจัง ทั้งทางด้านสิ่งก่อสร้างและความรู้โดยมิได้หวังผลตอบแทน นอกจากนั้น นิสิตนักศึกษายังได้ติดต่อทำความเข้าใจกับประชาชนให้เข้าใจถึงความปรารถนาของนิสิตนักศึกษาที่ต้องการช่วยเหลือประชาชนด้วยความบริสุทธิ์ใจตลอดเวลาที่นิสิตนักศึกษาออกปฏิบัติงานค่ายอาสาพัฒนา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยโครงการที่ 1 คือ การพัฒนารูปแบบค่ายอาสาพัฒนาของนักศึกษาและโครงการที่ 2 คือ การทดลองและประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบค่ายอาสาพัฒนาของนักศึกษา คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำเอารูปแบบค่ายอาสาพัฒนาไปใช้

1. เพื่อการประหยัดงบประมาณกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ สถาบันอุดมศึกษาควรสนับสนุนให้นักศึกษาจัดค่ายอนุรักษ์และค่ายวิชาการให้มากขึ้น และลดขนาดค่ายก่อสร้างลง

2. นักศึกษาควรจัดองค์ประกอบของค่ายอาสาพัฒนาให้ครบตามองค์ประกอบของรูปแบบค่ายอาสาพัฒนา

3. นักศึกษาควรดำเนินการจัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาให้เป็นไปตามขั้นตอนการดำเนินงานค่ายอาสาพัฒนาทั้ง 3 ขั้นตอน

ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

ควรติดตามศิษย์เก่าของสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนา โดยเฉพาะผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานภายหลังเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วประมาณ 1-3 ปี เพื่อศึกษาผลของการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาที่มีต่อศักยภาพในการทำงานของศิษย์เก่า ■

จัดโครงการส่งเสริมอาชีพอิสระ สู้ภัยเศรษฐกิจ ฝึกอาชีพเสริม เพิ่มรายได้

นาวาโท เดชา สุขารมณัฐ รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย ร่วมกับ นายชฎา วัฒนศิริธรรม รองผู้

จัดการใหญ่ บมจ.ธนาคารไทยพาณิชย์ เป็นประธานในพิธีเปิด “งานส่งเสริมอาชีพอิสระ สู้ภัยเศรษฐกิจ” ณ ธนาคารไทยพาณิชย์ สำนักงานใหญ่ เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2541

การจัดงานในครั้งนี้เพื่อสอนอาชีพพร้อมทั้งฝึกฝนและแนะนำให้ประชาชนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ทันที โดยมีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเข้าร่วมโครงการครั้งนี้กว่า 40 แห่งได้แก่ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม กองส่งเสริมอาชีพ กรุงเทพมหานคร มูลนิธิชาวไร่อาชีพ สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี เป็นต้น ■

สรุปผลการแข่งขันกีฬาคบคูลากรทบวงมมหาวิทยาลัย

ครั้งที่ 17 กัณเกราเกมส์

ระหว่างวันที่ 3-8 พฤษภาคม 2541 ณ มหาวิทยาลัย

อุบลราชธานี

ผลการแข่งขันกีฬาคบคูลากรทบวงมประเภท V.I.P.

Low Gross อ.ระจิตต์ ตรีพุทธรรัตน์ ม.ขอนแก่น
 ชนะเลิศ อ.วีรวัชร ทองยอดดี ม.เทคโนโลยีสุรนารี
 รองชนะเลิศ อันดับ 1 รศ.ดร.จรรยา คุณมี
 ม.มหาสารคาม
 รองชนะเลิศ อันดับ 2 รศ.ดร.ซัชชัย โกมารทัต จุฬาฯ

ผลการแข่งขันกีฬาคบคูลากรทบวงมประเภทสุภาพสตรี

Low Gross รศ.ดร.ชนิด รัชพลเมือง จุฬาฯ
 ชนะเลิศ อ.ภัสรา อินทรกำแหง ม.ขอนแก่น
 รองชนะเลิศ อันดับ 1 อ.กาญจนา ดาราศักดิ์
 ม.ขอนแก่น
 รองชนะเลิศ อันดับ 2 รศ.สุมารีย์ อิงคนารณ
 ม.รามคำแหง

ผลการแข่งขันกีฬาคบคูลากรทบวงมประเภท Fight A

Low Gross อ.อรุณ วรทอง ม.ศรีนครินทรวิโรฒ
 ชนะเลิศ อ.คมกริช เชาว์พานิช ม.เกษตรศาสตร์
 รองชนะเลิศ อันดับ 1 อ.เฉลิมพล งานสุทธิ
 ม.ศรีนครินทรวิโรฒ
 รองชนะเลิศ อันดับ 2 อ.มนู โอมะคุปต์
 ม.เทคโนโลยีสุรนารี

ผลการแข่งขันกีฬาคบคูลากรทบวงมประเภท Fight B

Low Gross อ.สุรชา อมรพันธ์ ม.มหาสารคาม
 ชนะเลิศ อ.กมลศิลป์ ชาตา ม.ขอนแก่น
 รองชนะเลิศ อันดับ 1 อ.บุญชอบ เกียรติกำจาย
 ม.เกษตรศาสตร์
 รองชนะเลิศ อันดับ 2 อ.เสถียร บุรณะวิทย์
 ม.บูรพา

ผลการแข่งขันกีฬาคบคูลากรทบวงมประเภท Fight C

Low Gross อ.สุรียะ พรหมยศ ม.มหาสารคาม
 ชนะเลิศ อ.ถวิล ลดาวัลย์ ม.มหาสารคาม
 รองชนะเลิศ อันดับ 1 อ.ศิริวิทย์ กุลโรจน์ภัทร
 ส.พระจอมเกล้าพระนครเหนือ
 รองชนะเลิศ อันดับ 2 อ.สมชาย อธิชัยกุล
 ม.เกษตรศาสตร์

ผลการแข่งขันกีฬาคบคูลากรทบวงมประเภททีม

อันดับ 1 ม.ศรีนครินทรวิโรฒ ประกอบด้วย (อ.อรุณ
 วรทอง, อ.เฉลิมพล งานสุทธิ, อ.องอาจ
 ใจทัศน์กุล, อ.ทองสุข สัมปะหังสิทธิ)
 อันดับ 2 ม.ขอนแก่น ประกอบด้วย (อ.กมลศิลป์
 ชาตา, อ.กลมเกลียว มาเวียง, อ.ศรีรัตน์
 เสลา, อ.สำเร็จ เวชสุนทร)

อันดับ 3 ม.มหาสารคาม ประกอบด้วย (อ.สุรชา อมรพันธ์, อ.สันติ พยัคฆพงษ์, อ.สุรีย์ พรหมยศ, อ.ถวิล ลดาวัลย์)

ประเภทดีไกลใกล้เส้น อ.ดำเกิง ชำนาญคำ ม.แม่โจ้

ประเภทดีไกลใกล้ธง อ.สุภชัย หาทองคำม.อุบลราชธานี

ประเภทดี Hole in one ผศ.ชำนาญ เต็มเมืองปัก ม.รามคำแหง หลุม 8 เหล็ก 9 ระยะ 115 หลา

กีฬาเปตอง

ประเภทบุคคลชาย ชนะเลิศ ม.ขอนแก่น, รองชนะเลิศ อันดับ 1 ม.รามคำแหง, รองชนะเลิศอันดับ 2 ม.เชียงใหม่

ประเภทบุคคลหญิง ชนะเลิศ ม.ศิลปากร, รองชนะเลิศ อันดับ 1 ม.สงขลารา, รองชนะเลิศอันดับ 2 ม. รามคำแหง

ประเภทคู่ชาย ชนะเลิศ ม.เชียงใหม่ ทีม B, รองชนะเลิศอันดับ 1 ม.มหาสารคาม, รองชนะเลิศอันดับ 2 ม.เชียงใหม่ ทีม A

ประเภทคู่หญิง ชนะเลิศ ม.เชียงใหม่, รองชนะเลิศอันดับ 1 ม.ศิลปากร, รองชนะเลิศอันดับ 2 จุฬาฯ

ประเภทคู่ผสม ชนะเลิศ ม.ธรรมศาสตร์, รองชนะเลิศ อันดับ 1 จุฬาฯ, รองชนะเลิศอันดับ 2 ม.ธรรมศาสตร์

ประเภททีมชาย ชนะเลิศ ม.มหิดล, รองชนะเลิศ อันดับ 1 ม.เชียงใหม่ A, รองชนะเลิศอันดับ 2 ม.เชียงใหม่ B

ประเภททีมหญิง ชนะเลิศ ม.เชียงใหม่ A, รองชนะเลิศอันดับ 1 ม.สงขลา A, รองชนะเลิศอันดับ 2 ม.มหิดล B

กีฬาเซปักตะกร้อ

ประเภททีมชุด ชนะเลิศ จุฬาฯ, รองอันดับ 1 ม.ศิลปากร, รองอันดับ 2 ม.เกษตรศาสตร์ และ ม.มหิดล

ประเภททีมเดี่ยว ชนะเลิศ ม.ศิลปากร, รองอันดับ 1 ม.เกษตรศาสตร์, รองอันดับ 2 จุฬาฯ และ ม.ขอนแก่น

กีฬาเทนนิส

ประเภททีม ชนะเลิศ ม.ขอนแก่น, รองชนะเลิศอันดับ 1 สถาบันอุดมศึกษาเอกชน, รองชนะเลิศอันดับ 2 ม.สงขลานครินทร์และทีมผสม 2 (ม.รามคำแหง และ ม.บูรพา)

ประเภทคู่ชาย (ทั่วไป) ชนะเลิศ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน, รองอันดับ 1 สถาบันอุดมศึกษาเอกชน, รองอันดับ 2 ม.ศิลปากร และ ม.ธรรมศาสตร์

ประเภทคู่หญิง (ทั่วไป) ชนะเลิศ ม.ขอนแก่น, รองอันดับ 1 ม.ขอนแก่น, รองอันดับ 2 ม.สงขลา และ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ประเภทคู่ผสม ชนะเลิศ ม.ขอนแก่น, รองอันดับ 1 สถาบันอุดมศึกษาเอกชน, รองอันดับ 2 ม.สงขลา และ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ประเภทชายคู่ (อายุรวม 100 ปีขึ้นไป) ชนะเลิศ ม.ขอนแก่น, รองอันดับ 1 สถาบันอุดมศึกษาเอกชน, รองอันดับ 2 ม.มหาสารคาม และ ม.รามคำแหง

ประเภทชายคู่ (อายุรวม 80 ปีขึ้นไป) ชนะเลิศ ม.สงขลานครินทร์, รองอันดับ 1 ม.ขอนแก่น, รองอันดับ 2 จุฬาฯ และ ม.รามคำแหง

กีฬาโอลิมปิกบอล (หญิง)

ชนะเลิศ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน, รองอันดับ 1 ม.เทคโนโลยีสุรนารี, รองอันดับ 2 ม.สงขลารา

กีฬาฟุตบอล

ชนะเลิศ จุฬาฯ, รองอันดับ 1 ม.ศิลปากร, รองอันดับ 2 ม.บูรพา

กีฬาเทเบิลเทนนิส

ประเภททีมชาย ชนะเลิศ ม.สงขลารา, รองอันดับ 1 จุฬาฯ, รองอันดับ 2 ม.เทคโนโลยีสุรนารี และ ม.รามคำแหง

ประเภททีมหญิง ชนะเลิศ ม.สงขลารา, รองอันดับ 1 ทบวงมหาวิทยาลัย, รองอันดับ 2 จุฬาฯ และ ม.เชียงใหม่

ประเภทชายคู่ ชนะเลิศ ม.สงขลารา, รองอันดับ 1 ม.

เชียงใหม่, รองอันดับ 2 จุฬาฯ และ จุฬาฯ

ประเภทชายเดี่ยว ชนะเลิศ ม.สงขลารา, รองอันดับ 1 ส.พระจอมเกล้าพระนครเหนือ, รองอันดับ 2 ม.รามคำแหง และ ม.สงขลารา

ประเภทหญิงคู่ ชนะเลิศ ม.เกษตรศาสตร์, รองอันดับ 1 จุฬาฯ, รองอันดับ 2 ม.รามคำแหง และ ม.เชียงใหม่

ประเภทหญิงเดี่ยว ชนะเลิศ จุฬาฯ, รองอันดับ 1 ม.เกษตรศาสตร์, รองอันดับ 2 ทบวงมหาวิทยาลัย และ ม.สงขลารา

ถ้วยรางวัลชนะเลิศคะแนนรวม มหาวิทยาลัยขอนแก่น

หมายเหตุ : เจ้าภาพกีฬาบุคลากรทบวงมหาวิทยาลัย ครั้งที่ 18 ในเดือนพฤษภาคม 2542 มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นเจ้าภาพ ในชื่อว่า “สนามจันทร์เกมส์”

ทบวงฯ เตรียมจัดงานศิลปวัฒนธรรมครั้งใหญ่

ทบวงมหาวิทยาลัย โดยคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานการจัดงานศิลปวัฒนธรรม ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ประมาณ 37 แห่ง ร่วมกันประชุมหารือเพื่อกำหนดการจัดงานศิลปวัฒนธรรม ทบวงมหาวิทยาลัย ครั้งที่ 1 โดยมีมหาวิทยาลัยพายัพเป็นเจ้าภาพ ประสานงานจัดแสดงและอำนวยความสะดวกด้านสถานที่

การจัดงานศิลปวัฒนธรรมครั้งนี้ ได้กำหนดหัวข้อเรื่อง “เครื่องแต่งกายพื้นถิ่นในแต่ละภูมิภาค” โดยนิสิตนักศึกษา ของแต่ละสถาบันจะจัดการแสดงบนเวทีจัดนิทรรศการและจัดประชุมสัมมนา ทั้งนี้กำหนดการจัด

งาน ในวันที่ 27-29 สิงหาคม 2541 ที่มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยพายัพ ซึ่งเป็นเจ้าภาพได้เรียนเชิญ นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีกล่าวแสดงปาฐกถาพิเศษเรื่อง “บทบาทของรัฐบาลในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม” ในพิธีเปิดด้วย ภายในงานดังกล่าวได้จัดนิทรรศการเรื่อง “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถกับผ้าพื้นถิ่น” จัดงานสัมมนาและแสดงแบบเครื่องแต่งกายพื้นถิ่นของแต่ละภาค อีกทั้งจัดทัศนศึกษาวัฒนธรรมที่สำคัญในจังหวัดเชียงใหม่ด้วย

ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง

หลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการโครงการขยายการจัดการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อลดค่าใช้จ่ายในช่วงเศรษฐกิจชะลอตัว

ตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยได้รับอนุมัติจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ให้ดำเนินการตามโครงการขยายการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อลดค่าใช้จ่ายในช่วงเศรษฐกิจชะลอตัว เพื่อแก้ปัญหาผู้รับทุนโครงการพัฒนาอาจารย์ สาขาขาดแคลน ที่ทบวงมหาวิทยาลัย ประกาศให้เป็นผู้รับทุนจนถึงปีงบประมาณ 2540 และถูกชะลอการเดินทางไปศึกษาต่อต่างประเทศได้มีโอกาศศึกษาต่อภายในประเทศไทยก่อน และเป็นการพัฒนาศักยภาพสถาบันอุดมศึกษาในประเทศให้เข้มแข็งขึ้นด้วย นั้น

เพื่อให้การดำเนินการบริหารทุนโครงการขยายการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้องตามหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติของทางราชการ จึงเห็นสมควรประกาศหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการโครงการขยายการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อลดค่าใช้จ่ายในช่วงเศรษฐกิจชะลอตัวเพื่อถือปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดสรรทุน

1.1 ประเภททุน แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

- (1) ทุนหลักสูตรปกติ
- (2) ทุนหลักสูตรนานาชาติ
- (3) ทุนหลักสูตรปริญญาเอกร่วมสถาบัน

1.2 ระยะเวลาในการรับทุน กำหนดระยะเวลาในการรับทุนไว้ดังนี้

- (1) ระดับปริญญาโท-เอก ให้ทุนไม่เกิน

5 ปี

(2) ระดับปริญญาเอก ให้ทุนไม่เกิน 3 ปี

1.3 การจัดสรรทุนให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ในโครงการฯ และวงเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรในแต่ละปี

2. คุณสมบัติผู้รับทุน จะต้องมีความสมบัติดังต่อไปนี้

2.1 เป็นผู้รับทุนโครงการพัฒนาอาจารย์ สาขาขาดแคลน ที่ทบวงมหาวิทยาลัยประกาศให้เป็นผู้รับทุนจนถึงปีงบประมาณ 2540 และอยู่ระหว่างชะลอการเดินทางไปศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ

2.2 ได้รับการตอบรับเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสถาบันฝ่ายผลิตของรัฐ

2.3 มหาวิทยาลัยเจ้าของทุนเห็นชอบในหลักสูตร หรือสาขาวิชาที่เข้าศึกษา

3. ค่าใช้จ่าย จำแนกรายละเอียดค่าใช้จ่ายได้ดังนี้

3.1 ค่าใช้จ่ายสำหรับผู้รับทุน

(1) **ทุนหลักสูตรปกติ** กำหนดค่าใช้จ่ายให้ทุนละไม่เกิน 150,000 บาท/ปี โดยแบ่งประเภทค่าใช้จ่ายเป็น

- ค่าใช้จ่ายประจำเดือน เดือนละ 6,000 บาท ปีละ 72,000 บาท

- ค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียนเรียน รวมทั้งค่าธรรมเนียม ค่าหนังสือ ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าทำวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ ปีละไม่เกิน 78,000 บาท

(2) **ทุนหลักสุตรนานาชาติ และหลักสุตรปริญญาเอกร่วมสถาบัน** กำหนดค่าใช้จ่ายให้ทุนละไม่เกิน 275,000 บาท/ปี โดยแบ่งประเภทค่าใช้จ่ายเป็น

- ค่าใช้จ่ายประจำเดือนเดือนละ 6,000 บาท ปีละ 72,000 บาท
- ค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียนเรียน รวมทั้งค่าธรรมเนียม ค่าหนังสือ ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าทำวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ ปีละไม่เกิน 203,000 บาท

ในกรณีของหลักสุตรปริญญาเอกร่วมสถาบัน ช่วงเวลาที่ต้องเดินทางต่างประเทศให้ใช้อัตราค่าใช้จ่ายของนักเรียนทุนรัฐบาล

3.2 ค่าใช้จ่ายสำหรับสถาบันฝ่ายผลิต

มหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่งเป็นสถาบันฝ่ายผลิต จะได้รับเงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายรายหัว ในการรับผู้รับทุนโครงการขยายการศึกษา เข้าศึกษาต่อโดยไม่ต้องคัดเลือกเป็นกรณีพิเศษ ดังนี้

- (1) กลุ่มสาขาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ ปีละ 20,000 บาท/คน/ปี
- (2) กลุ่มวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ปีละ 30,000 บาท/คน/ปี
- (3) กลุ่มแพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ และสัตวแพทยศาสตร์ (พรีคลินิก) ปีละ 40,000 บาท/คน/ปี

4. สิทธิของผู้รับทุน

ผู้รับทุนโครงการขยายการศึกษา ยังคงมีสถานภาพเป็นผู้รับทุนโครงการพัฒนาอาจารย์สาขาขาดแคลน อยู่ทุกประการ และหากรัฐบาลสามารถจัดสรรงบประมาณ หรือได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายจากแหล่งทุนอื่น เพื่อไปศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ ก็มีสิทธิศึกษาต่อต่างประเทศเช่นเดิม ทั้งนี้ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารทุนประจำสาขาวิชานั้นก่อน

5. การทำสัญญารับทุน

ผู้รับทุนจะต้องทำสัญญาการรับทุนตามแบบสัญญารับทุนและสัญญาค้ำประกันที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด

6. ขั้นตอนการดำเนินการ

เพื่อให้การบริหารทุนโครงการขยายการศึกษา เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและถูกต้องตามแบบแผนของทางราชการ จึงได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการไว้ดังนี้

6.1 การยื่นเรื่องขอรับทุน

ให้ผู้สมัครรับทุนโครงการขยายการศึกษา ยื่นเรื่องขอรับทุน โดยแนบหลักฐานประกอบการพิจารณาดังต่อไปนี้

- (1) ใบสมัครรับทุนโครงการขยายการศึกษา
- (2) หลักฐานการตอบรับเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาฝ่ายผลิต
- (3) สัญญารับทุนโครงการขยายการศึกษา และสัญญาค้ำประกัน

ให้ทบวงมหาวิทยาลัยพิจารณาประกาศเป็นผู้รับทุนโครงการขยายการศึกษา ต่อไป

6.2 การรับเงินทุน

6.2.1 ผู้รับทุนโครงการฯรับที่สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัย/สถาบันฝ่ายผลิต

6.2.2 สถาบันฝ่ายผลิต รับที่สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย เบิกจ่ายแทนทบวงฯ

สำหรับหลักฐานการรับเงิน ให้เป็นไปตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด

ประกาศ ณ วันที่ 12 พฤษภาคม 2541

(รองศาสตราจารย์ วันชัย ศิริชนะ)
ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย

การจัดตั้งวิทยาลัยอิสลามยะลา

มูลนิธิเพื่อการศึกษาอิสลามภาคใต้ จังหวัดยะลา ได้เสนอขอรับใบอนุญาตจัดตั้งวิทยาลัยอิสลามยะลา สรุปลงสาระสำคัญได้ดังนี้

1. ชื่อวิทยาลัย

ชื่อภาษาไทย : วิทยาลัยอิสลามยะลา

อักษรย่อ : ว.อ.ย.

ชื่อภาษาอังกฤษ: Yala IsIamic College

อักษรย่อ : Y.I.C.

2. ความหมายของสัญลักษณ์วิทยาลัย

คัมภีร์ อัล-กุรอาน หมายถึง ธรรมนูญ การดำเนินชีวิตของมุสลิม

วงกลม หมายถึง โลกแห่งปัญญา

โองการอัล-กุรอาน หมายถึง ขออัลลอฮ์จง เพิ่มพูนความรู้แก่ข้าด้วยเถิด

3. วัตถุประสงค์ของโครงการ

วัตถุประสงค์ของวิทยาลัยอิสลาม มีดังนี้

3.1 เพื่อเป็นสถาบันการศึกษาชั้นสูงเกี่ยวกับอิสลาม

3.2 เพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลอันเป็นส่วนประกอบของสังคมให้สมบูรณ์ด้วยคุณธรรมและจริยธรรม

3.3 เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดี ความกลมเกลียว ความร่วมมือระหว่างคนในชาติ

3.4 เพื่อสนับสนุนนโยบายเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทางด้านความมั่นคงของชาติ ในเรื่องการจัดการศึกษาในพื้นที่ส่วนนี้ของประเทศ

3.5 เพื่อสนองนโยบายของรัฐในเรื่องการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยเอกชน

3.6 เพื่อสนองนโยบายของรัฐในการปรับแผนการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพตลาดแรงงาน โดยการให้เอกชนพัฒนาคนในสาขาวิชาขาดแคลน

4. ทำเลที่ตั้ง

ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 3 ตำบลบุตี อำเภอเมืองจังหวัดยะลา บนถนนสุขยางค์ และติดกับเขตเทศบาลเมืองยะลา สถานที่ราชการที่อยู่ใกล้เคียงกันคือ โรงเรียนตำรวจภูธร 9 ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ สำนักงานพัฒนาชุมชนเขต 9 สำนักงานเขตการศึกษา 2 วิทยาลัยครูยะลา และห่างจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี ประมาณ 42 กิโลเมตร

5. จำนวนที่ดิน

ตามโฉนดเลขที่ 4047 เนื้อที่ดิน 64 ไร่ 46 ตารางวา โดยมีที่ดินซึ่งพร้อมที่จะโอนให้เป็นกรรมสิทธิ์ของวิทยาลัยประมาณ 43 ไร่ 2 งาน 38 ตารางวา และมีเนื้อที่ ซึ่งอยู่ในโครงการเพื่อการขยายตัวของวิทยาลัยอีกจำนวนหนึ่ง

6. อาคาร

ใช้อาคารที่ได้ก่อสร้างไว้เดิม ประกอบด้วยอาคารที่เพียงพอกับการใช้งาน และจะขยายต่อไปตามแผนพัฒนาวิทยาลัย สำหรับในระยะแรกประกอบด้วย

6.1 อาคารเรียนและบริหารเป็นอาคาร 3 ชั้น 24 ห้อง จำนวน 1 หลัง

6.2 หอสมุด 2 ชั้น จำนวน 1 หลัง

6.3 แพลตที่พักอาจารย์ 2 ชั้น 42 ห้อง จำนวน 1 หลัง

6.4 หอพักนักศึกษาชาย 3 ชั้น 51 ห้อง จำนวน 1 หลัง

6.5 หอพักนักศึกษาหญิง 3 ชั้น 51 ห้อง

จำนวน 1 หลัง

ในระยะยาวจะมีการก่อสร้างอาคาร โรงอาหาร
เพิ่มเติมและพัฒนาบริเวณสถานที่ต่างๆ

7. สถาปนิกและวิศวกรประจำโครงการ

7.1 นายพงษ์ ศิริประชนะ ใบอนุญาต
เลขทะเบียน สด.1114 ส

7.2 นายสรารุท วงศ์วัฒนา ใบอนุญาต
เลขทะเบียน สด. 1747 ก.

7.3 นายรินทร์ นราเมธกุล ใบอนุญาต
เลขทะเบียน กย. 1493

7.4 นายวิจิตร จำปาสกุล ใบอนุญาต
เลขทะเบียน กย. 7244

7.5 นายหามะ เจ๊ะเต๊ะ ใบอนุญาตเลขทะเบียน
กย. 15936

8. โครงการจัดการศึกษา

8.1 สาขาวิชาที่เปิดสอนและปริญญา
วิทยาลัยอิสลามยะลา จัดการศึกษาใน
ระดับปริญญาตรี โดยเปิดสอน 1 คณะคือ คณะศิลป-
ศาสตร์ (ศศ.บ.) และเปิดสอน 3 สาขาวิชาคือ

1. สาขาวิชาชะรีอะฮ์ (เปิดดำเนินการปี
2541)
2. สาขาวิชาอุศูลุดดีน (เปิดดำเนินการ
ปี 2541)
3. สาขาวิชาภาษาอาหรับ (จะเปิด
ดำเนินการปี 2543)

9. จำนวนการรับนักศึกษา

แผนการรับนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์
(สาขาวิชา ชะรีอะฮ์ สาขาวิชาอุศูลุดดีน และ
สาขาวิชาภาษาอาหรับ)

10. จำนวนอาจารย์

10.1 จำนวนและสัดส่วนคุณวุฒิอาจารย์
ประจำในระยะ 5 ปี

คุณวุฒิ	ปีการศึกษา				
	2541	2542	2543	2544	2545
ระดับปริญญาเอก	4	4	6	8	9
ระดับปริญญาโท	5	8	13	18	20
ระดับปริญญาตรี	1	3	5	5	4
รวม	10	15	24	31	33
สัดส่วนคุณวุฒิ เอก:โท:ตรี	4.0:5.0:1.0	2.7:5.3:2.0	2.5:5.4:2.1	2.6:5.8:1.6	2.7:6.1:1.2

แผนการรับนักศึกษาและจำนวนนักศึกษาในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2541-พ.ศ. 2545)

ปีการศึกษา	ปี 2541			ปี 2542			ปี 2543			ปี 2544			ปี 2545			
	ชะว๊ะฮู	อูลุดดีน	ภาษาอาหรับ	ชะว๊ะฮู	อูลุดดีน	ภาษาอาหรับ	ชะว๊ะฮู	อูลุดดีน	ภาษาอาหรับ	ชะว๊ะฮู	อูลุดดีน	ภาษาอาหรับ	ชะว๊ะฮู	อูลุดดีน	ภาษาอาหรับ	
สาขาวิชา/ระดับปริญญาตรี/ชั้นปี																
ปีที่ 1	60	60	-	60	60	-	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
ปีที่ 2	-	-	-	58	58	-	58	58	-	58	58	58	58	58	58	58
ปีที่ 3	-	-	-	-	-	-	56	56	-	56	56	0	56	56	56	56
ปีที่ 4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	54	54	0	54	54	54	-
รวม	60	60	-	118	118	-	174	174	60	228	228	118	228	228	174	174
บันทึกที่ต่ำกว่าจะสำเร็จตามหลักสูตร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	54	54	-	54	54	-	-

10.2 อัตราส่วนอาจารย์ประจำ : นักศึกษา (แยกตามสาขาวิชาต่างๆ)
ระหว่างปีการศึกษา 2541-2545

สาขาวิชา	ปีการศึกษา				
	2541	2542	2543	2544	2545
1. ตรีโอะสุ					
อาจารย์ประจำ	3	6	8	10	10
นักศึกษา	60	118	174	228	228
อัตราส่วน	1:20	1:23.6	1:21.8	1:22.8	1:22.8
2. อุดุดุดุดุด					
อาจารย์ประจำ	3	5	8	10	10
นักศึกษา	60	118	174	228	228
อัตราส่วน	1:20	1:23.6	1:21.8	1:22.8	1:22.8
3. ภาษาอาหรับ					
อาจารย์ประจำ			3	6	8
นักศึกษา			60	118	174
อัตราส่วน			1:20	1:19.6	1:21.5
4. ศึกษาทั่วไป					
อาจารย์ประจำ	4	4	5	5	5
จำนวนนักศึกษารวมทั้งสิ้น	120	236	408	574	630
จำนวนอาจารย์รวมทั้งสิ้น	10	15	24	31	33
อัตราส่วนอาจารย์ประจำ : นักศึกษารวมทั้งสิ้น	1:12	1:15.7	1:17	1:18.5	1:19.1

11. สวัสดิการอื่น ๆ

วิทยาลัยอิสลามยะลาจัดให้มีสวัสดิการแก่คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ดังนี้

- 1) จัดให้มีเงินสมทบจ่ายกองทุนตาม พรบ. การประกันสังคม
- 2) จัดให้มีเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายและอยู่ในกฎระเบียบของวิทยาลัย

3) จัดให้มีค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเดินทาง ค่าที่พักแก่คณาจารย์และเจ้าหน้าที่เมื่อออกไปปฏิบัติงานนอกสถานที่ตามหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบของวิทยาลัย

- 4) จัดให้มีบ้านพักแก่คณาจารย์และเจ้าหน้าที่
- 5) จัดให้มีสโมสรอาจารย์และเจ้าหน้าที่
- 6) จัดให้มีสถานพยาบาลพร้อมทั้งพยาบาล

อุปกรณ์และเวชภัณฑ์เท่าที่จำเป็น

7) จัดให้มีเงินบรรณาสารสงเคราะห์สำหรับคณาจารย์ท่านละ 1,200 บาทต่อปี

8) จัดให้มีเครื่องแต่งกายสำหรับคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ท่านละ 1 ชุดต่อปี

9) จัดบริการยานพาหนะสำหรับคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ในยามฉุกเฉิน

12. ห้องสมุด

ห้องสมุดมีพื้นที่ใช้สอยประมาณ 450 ตรม. มีที่นั่งสำหรับอ่านหนังสือประมาณ 100 ที่นั่ง จำนวนหนังสือในปีที่เริ่มดำเนินการ (ปี 2541) จำนวน 5,000 เล่ม และจะเพิ่มจำนวนหนังสือขึ้นอีก เมื่อครบ 5 ปี (ปี 2545) จะมีจำนวนหนังสือทั้งสิ้น 10,000 เล่ม

13. จำนวนเงินทุนประเดิมและทรัพย์สินที่ใช้ในการจัดตั้งโครงการวิทยาลัยอิสลาม

1) เงินฝากธนาคาร	11,818,907.00
2) ที่ดินอาคารและส่วนปรับปรุง	42,391,500.00
3) ครุภัณฑ์และอุปกรณ์	2,739,201.76
4) หนังสือและวารสารวิชาการ	543,565.85
รวมทรัพย์สิน	57,493,174.61

14. รายชื่อคณะกรรมการสภาวิทยาลัยอิสลาม

1) นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา	ประธาน
2) นายหะยีวันอาหมัด ปานากาเซ็ง	กรรมการ
3) นายอิสมาอิล อาลี	กรรมการ
4) นายปรีดา ประพฤติชอบ	กรรมการ
5) นายสะหะอะอับดุลละาะ อัลยุฟรี	กรรมการ
6) นายวรวิทย์ บารู	กรรมการ
7) นายอิสมาอิลลูตฟี จะปะกียา	กรรมการ

บริการข่าวสารเอเชียเกมส์ครั้งที่ 13

คณะกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียเกมส์ ครั้งที่ 13 ได้ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ทั้งในช่วงเวลาการเตรียมการแข่งขัน และในระหว่างการแข่งขัน ทั้งนี้ คณะกรรมการสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้เปิดให้บริการเผยแพร่ข้อมูลการแข่งขันกีฬาเอเชียเกมส์แล้ว ผู้สนใจสามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้ที่ <http://www.asiangames.th> และติดต่อ E-mail ได้ทั่วโลกที่ itcom@asiangames.th

นอกจากนี้ยังได้จัดเตรียมแผนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันประกอบด้วย

1. จัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ชุดใหญ่เชื่อมโยงระบบ **ON-LINE** สื่อสารด้วยความเร็วสูง
2. เชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์กับระบบจับเวลาการแข่งขันไปยังเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทุกแห่ง
3. ติดตั้งระบบสื่อสารความเร็วสูง **FIBER OPTIC** และระบบสื่อสารดาวเทียม เพื่อการส่งสัญญาณภาพ เสียง และข้อมูลพร้อมกัน
4. ติดตั้งระบบ **VIDEO CONFERENCING SYSTEM** และ **MULTIMEDIA TOUCH SCREEN** ให้บริการสื่อมวลชน

พิธีลงนามในกฎบัตรศูนย์ฝึกอบรมวิทยาศาสตร์ชุมชนแห่งภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

นายปัญญา เกษรทอง รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานพิธีลงนามในกฎบัตรฯ ซึ่งนาวาโท เดชา สุขารมณัฐ รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย ร่วมลงนามในฐานะผู้แทนรัฐบาลไทย เพื่อร่วมเป็นผู้เริ่มก่อตั้งศูนย์ฝึกอบรมฯ โดยมีผู้แทนจากประเทศสมาชิกจำนวน 6 ประเทศ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกร่วมลงนาม ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน

.....ติดตามข่าวสารด้านการอุดมศึกษาได้จาก.....

อนุสารอุดมศึกษา
จดหมายข่าวรายสัปดาห์

รายเดือน เสนอสาระเกี่ยวกับการอุดมศึกษาไทย

เสนอข่าวสารและความเคลื่อนไหวในแวดวงอุดมศึกษาข่าวสารเกี่ยวกับภารกิจของทบวงมหาวิทยาลัย

ข่าวทบวงมหาวิทยาลัย

ในหนังสือพิมพ์ “สมัครด่วน” วางแผงทุกวันพุธและวันเสาร์ บริการข่าวสารในแวดวงอุดมศึกษา แนะนำการศึกษาและอาชีพสำหรับนิสิต นักศึกษา บัณฑิต และผู้สนใจด้านอุดมศึกษาทั่วไป

รายการโทรทัศน์

“ป้ายนี้มีคำตอบ” ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อสมท. ทุกวันจันทร์ ออกอากาศสดเวลา 13.00-14.00 น. ตอน ทางสว่างแห่งอาชีพ นำเสนอการปรับบทบาทของมหาวิทยาลัย เพื่อช่วยเหลือบัณฑิตที่กำลังแสวงหาอาชีพอิสระและโอกาสในตลาดแรงงาน

ดำเนินงานโดย ฝ่ายประชาสัมพันธ์ สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย

ทบวงมหาวิทยาลัย
328 ถนนศรีอยุธยา
พญาไท กรุงเทพฯ 10400

ชื่อ.....

ที่อยู่.....

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตที่ 2/2529
ไปรษณีย์ทลานหลวง

(นายสมัย ธรรมสอน)
หัวหน้าฝ่ายสารบรรณ